

Strategisch beleidsplan 2018-2022

Doelgericht leren

Toekomstbestendig onderwijs voor An en Jan

- Educatis
- RSIN / fiscaal nummer is 814469425
- Waterdaal 3, 3817 GV Amersfoort
- Telefoonnummer 033- 3033123
- E-mailadres info@educatis-rpo.nl
- Nummer Kamer van Koophandel 30204999
- Bankrekeningnummer NL87RABO0132953382

Inleiding

In 2017 hebben we mogen herdenken dat de vrijheid van oprichting, richting en inrichting van het onderwijs al 100 jaar samen op gaat met financiële gelijkstelling tussen openbaar en bijzonder onderwijs. Dat geeft reden om dankbaar te zijn. Tegelijkertijd schept het ook verantwoordelijkheid om waakzaam te zijn en te blijven om deze voorrechten te behouden en te benutten. Het vraagt om een doorgaande bezinning naar vormgeving van het onderwijs naar fundering op de grondslag en naar inhoud en vormgeving passend bij de maatschappelijke context.

Ontwikkelingen in de maatschappij gaan snel. De mogelijkheden van de digitalisering zijn enorm toegenomen. Bij veel beroepen is het karakter van het werk veranderd. De veranderingen zijn van betekenis voor het onderwijs. De maatschappelijke vraag aan het onderwijs heeft gevolgen voor het onderwijs aan de leerlingen. Onderwijs heeft immers de opdracht om toe te rusten voor het functioneren in de maatschappij, toe te rusten voor deelname aan het arbeidsproces. Kortom, hen toe te rusten voor de toekomst.

Leren voor het leven

Educatis heeft als motto: Leren voor het leven. Het leren moet bijdragen aan wat in het leven van de leerling nodig is. We kunnen de leerlingen verbeelden met An en Jan. Wat hebben zij nodig om als burger in de samenleving te kunnen functioneren? Voor Educatis geldt dat we An en Jan toe willen rusten om als christen in de maatschappij te staan. De scholen van Educatis zijn opgericht om opvoeding en onderwijs te bieden gegrond op de Bijbel en op de verwoording van de Bijbelse leer in de Heidelberger Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels. In diepste zin willen we An en Jan bekend maken met het Leven, met Jezus Christus als de Verlosser van zondaren. Vanuit deze opdracht is het van belang An en Jan waarden en normen mee te geven die voortkomen uit de Bijbelse grondslag. Waterink verwoordde de opdracht als volgt: 'De vorming van de mens tot zelfstandige, God naar Zijn Woord dienende persoonlijkheid, geschikt en bereid al de gaven, die hij van God ontving te besteden tot Gods eer en tot heil van het schepsel, in alle levensverbanden, waarin God hem plaatst.' Biesta wijst op drie domeinen die bij het opvoeden en onderwijzen tot burger van belang zijn: subjectwording(persoonsverming), socialisatie en kwalificatie. Wij geven deze begrippen inhoud vanuit de christelijke identiteit met de daaraan verbonden waarden en normen.

Toekomstbestendig onderwijs

Om toekomstbestendig onderwijs inhoudelijk vorm te kunnen geven, is heroriëntatie op de organisatorische vormgeving voorwaarde. Stevens heeft opgemerkt dat het systeem waarbinnen wij het onderwijs vormgeven blokkerend werkt op het bieden van een ononderbroken ontwikkeling van An en Jan. Binnen Educatis kennen wij het leerstofjaarklassen systeem waarbinnen vooral convergente differentiatie wordt toegepast. Om redenen die hieronder nader uitgewerkt worden is dit systeem niet meer toereikend en moet gezocht worden naar andere organisatievormen waarin divergente differentiatie een grotere plaats krijgt. Vaak wordt dat geduid met het invoeren van gepersonaliseerd leren. Educatis streeft naar een vorm van gepersonaliseerd leren, waarbij de doelen een nadrukkelijke plaats hebben.

In het primair onderwijs wordt gewerkt aan het verwerven van kennis en vaardigheden die voor elke leerling van belang zijn. De canon van de kennis en de vaardigheden, die leerlingen moeten hebben,

zijn enerzijds een statisch van aard en hebben anderzijds een dynamisch karakter. Het statische hangt samen met vaardigheden die in alle tijden voor alle leerlingen van belang zijn. In het primair onderwijs werken we een immers aan een basis die voor elke leerling van belang is. Het dynamische hangt samen met de verandering van de maatschappelijke vraag aan het onderwijs. Zo wordt ten aanzien van vaardigheden wel gesproken over de 21-eeuwse vaardigheden, die onder andere betrekking hebben op communicatie, samenwerken, creatief denken en digitale vaardigheden.

Toekomstbestendig onderwijs hangt ook samen met een verlangen naar inclusief onderwijs, zoals dat in het samenwerkingsverband Berséba geformuleerd is. Het is een opdracht aan het samenwerkingsverband om passend onderwijs te bieden aan alle leerlingen van de reformatische achterban. Dat verlangen doet zoeken naar een balans tussen het passend onderwijs kunnen bieden binnen de poort van de basisschool en onderwijs via een dekkend netwerk van voorzieningen. Het verlangen naar inclusief onderwijs vraagt bezinning over de wijze waarop het onderwijs in de school georganiseerd wordt. In hoeverre komen we tegemoet aan de verschillen tussen leerlingen?

Het onderwijs worstelt met het imago van de leraar. De werkdruk is hoog, de lonen passen niet in vergelijking met andere sectoren. De leraar wordt te weinig gezien en/of gewaardeerd als de professional. Vanwege vergrijzing in het lerarenkorps wordt een hoge uitstroom voorzien en zijn er te weinig leraren in opleiding om de uitstroom te kunnen compenseren.

Gezien het bovenstaande is Educatis al langer bezig met de vraag hoe het onderwijs op de school anders georganiseerd kan worden, waarbij er een toekomstgericht en passend onderwijs geboden wordt, de leraar vanuit zijn hart en vanuit zijn professie werkt en zijn werkbelasting reëel is.

Educatis heeft in interactie met verschillende geledingen een drietal essenties geformuleerd als richting voor een transformatie van het huidige onderwijs naar een nieuw onderwijsconcept. De essenties zijn gekoppeld aan de domeinen van Biesta.

De essenties zijn:

- Persoonsvorming: De leerling wordt opgevoed c.q. gevormd om te komen tot eigenaarschap van zijn leerproces en hij zich verantwoordelijk weet voor zijn eigen leerproces: opvoeden tot een zelfstandige, verantwoordelijke God naar Zijn Woord dienende persoonlijkheid.

- **Burgerschapsvorming:** De leerling wordt opgevoed c.q. gevormd tot actieve participatie in de school als een gemeenschap als voorbereiding om te functioneren als burger in de maatschappij: leren leven tot eer van God en tot zegen voor de naaste.
- **Kwalificatie:** De leerling opvoeden en onderwijzen om de gaven die God hem gaf ten volle te ontplooien en zich zo voor te bereiden op het vervolgonderwijs naar de eisen die de maatschappij stelt zoals deze ook vastgelegd worden in curriculum.nu

De essenties worden vorm gegeven door accent te leggen op een **ononderbroken ontwikkeling** voor de leerling. De organisatie van het onderwijs mag daarbij niet blokkerend werken, maar moet juist de voortgang van het leren bevorderen. Daarom wordt een sterk accent gelegd op **leerdoelgericht leren, waarbij de leerling leert persoonlijke doelen te stellen en te realiseren, persoonlijke leerstrategieën te ontdekken en te benutten**. Als leerdoelen centraal gesteld worden, zal **leerstof geordend worden vanuit leerlijnen** en kan elk blok, module of thema afgesloten worden met een **formatieve toets**. De leerling toont aan dat het leerdoel behaald is!

Het gesprek met de leerling, coaching, wordt van groot belang geacht. De drie domeinen c.q. essenties komen in elk gesprek aan de orde.

De essenties zijn geïnspireerd vanuit het concept:

In het concept zijn 'zelfverantwoordelijk leren' en 'de duidelijkheid van de leraar' belangrijke pijlers. De leerling plant zijn persoonlijke doelen en kiest zijn persoonlijke leerstrategie en leert daar goed mee om te gaan door de coaching van de mentor, die een rol als aanjager vervult.

Identiteit

De geschetste koers van Educatis wordt gestalte gegeven vanuit de grondslag van de vereniging. Opvoeden tot een zelfstandige, God naar Zijn Woord dienende persoonlijkheid vraagt een actieve houding van de leraar. Wij belijden dat wij door de zondeval van God afwijken. Het is de opdracht om de leerlingen bekend te maken met God, hun Schepper, opdat zij Hem in Christus mogen leren kennen als hun Verlosser.

In het onderwijs wordt gewerkt vanuit een dualistisch principe. Enerzijds gaan we uit van positieve verwachtingen van de leerlingen. Anderzijds weten we dat we in zonden ontvangen en geboren zijn.

Onderwijs

Vanuit de koers valt de nadruk in de komende jaren sterk op realiseren van doelgericht leren. Dat vraagt een verandering van de wijze waarop het onderwijs georganiseerd wordt. Door in de opvoeding aandacht te geven aan zelfverantwoordelijk leren, moet er onderwijskundig ruimte ontstaan om blokkades op te heffen in een ononderbroken leerproces voor de leerlingen.

Het onderwijs moet toekomstbestendig zijn. In de komende jaren wordt gewerkt aan het invoeren van een eigentijds curriculum, waarin eisen van deze tijd verwerkt zijn en 21-eeuwse vaardigheden een geïntegreerd onderdeel van zijn.

Personeel

De koers vraagt van leraren dat zij naast het geven van onderwijs door onder andere het geven van instructie, vaardig zijn in het coachen van leerlingen, waarbij aandacht is voor alle drie essenties. Het opvoeden tot zelfverantwoordelijk leren vraagt een actieve houding van de leraar: de leraar als aanjager.

Waar onder onderwijs aandacht gevraagd wordt voor verandering van de organisatie van het onderwijsaanbod, zo wordt ook ten aanzien van het inzetten van de leraren aandacht gevraagd voor de verhouding tussen generalist en specialist. Waar de leraar enerzijds fungeert als leraar/mentor van een groep leerlingen, is hij/zij anderzijds teamlid die de school als gemeenschap dient. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de persoonlijke kwaliteiten van de leraar.

Er is veel aandacht voor de werkomstandigheden van de leraar. De leraar wordt als professional aangesproken en is daarmee mede verantwoordelijk om tot goede werkverdeling binnen het team te komen. Waar tot nu toe veel zaken tot in detail in de cao geregeld waren, ontstaat er meer ruimte om binnen de school tot eigen werkinvulling te komen.

Financieel

Educatis is een financieel gezonde organisatie. Er is een ruime reserve. Een deel van de reserve kan in de komende jaren ingezet worden om de koers te realiseren. Deze ruimte wordt ingezet om op basis van een projectplan extra personeel in te kunnen zetten. In de periode van dit strategisch

beleidsplan is er voor elke school gelegenheid twee keer een projectplan in te dienen. Daarnaast zal geïnvesteerd worden in ICT. Er moet in elk lokaal door leerlingen gewerkt kunnen worden via draadloze computers.

